

ZÁPIS zo dňa 27.11.2017

miesto: ÚGKK SR, Chlumeckého 4 – Modrá zasadačka

Účastníci: podľa prezenčnej listiny

Program rokovania:

1. Harmonizácia riečnej siete – SVP, š. p., MŽP SR
2. Pramene – informuje ÚGKK, MŽP SR
3. Objekty VÚVH – párovanie Čistiarnie Odpadových Vôd (ČOV) – informuje VÚVH
4. Mapovacie tabuľky
5. Rôzne
6. Diskusia
7. Prijatie záverov

Úvod

Pracovné rokovanie bolo zvolané emailovou pozvánkou z Ministerstva životného prostredia zo dňa 24.11.2017. K. Leitmannová privítala účastníkov a zároveň otvorila zvolané stretnutie k harmonizácii údajov v rámci INSPIRE témy Hydrografia a aktualizácii údajov pre ZB GIS. V úvode sa zhrnuli úlohy vyplývajúce z predchádzajúceho stretnutia (27.04.2017), kde sa skonštatovalo, že „pripustý“ nie sú zatiaľ vyriešené, následne sa postupne pristupovalo k prebratiu bodov programu, s tým, že stretnutie sa zameralo na riešenia detailnejšie z technickej stránky.

K bodu 1:

J. Krnáč informoval účastníkov o výsledkoch stretnutia so zástupcami NLC a Hydromeliorácií, š. p. na pôde SAŽP v Banskej Bystrici 24.10.2017. Od NLC dostal SVP, š. p. sieť vodných tokov, ku ktorej potrebujú dodatočné vyjadrenie k zdroju (odkiaľ a akým spôsobom boli zozbierané údaje). V databáze NLC sú vodné toky popísané rôznymi kódmi, z ktorých je obtiažne zistiť ich pôvod a spôsob zberu. Vyjadrenie zo strany NLC, či táto sieť tokov je použiteľná alebo nie, by mal SVP, š. p. dostať do konca roka 2017.

Hydromeliorácie, š. p. (HM) majú spracovanú riečnu sieť z časti v mierke 1:25 000 a z časti v mierke 1:50 000. Hlavným problémom je ich evidencia, v rámci ktorej mnoho tokov nie je vedených ako sieť kanálov (umelo vybudovaných vodných tokov), ani ako melioračná sieť. SVP, š. p. a HM sa musia dohodnúť, ktoré údaje patria do správy SVP, š. p. a ktoré do správy HM. Taktiež treba ozrejmiť, z akých dátových zdrojov boli dáta získané, ako sú spoľahlivé a spracovateľné. Rokovania SVP, š. p. s HM stále prebiehajú.

Dohodlo sa, že všetky objekty, ktoré majú byť súčasťou mapového diela ZB GIS sa budú konzultovať s ÚGKK (pozn.: väčšina riečnej siete je už zakreslená). Samozrejme, najprv je nutné získať potrebné informácie od NLC a HM, až potom sa bude pokračovať v jednaní s ÚGKK. SVP, š. p. bude informovať ÚGKK o priebehu a výsledkoch rokovaní, najneskôr do konca roka 2017.

Aktualizácia po odštepných závodoch SVP, š. p. – 4 odštepné závody budú aktualizovať riečne sieť naraz. Predmetná aktualizácia by sa mala uskutočniť v priebehu roka 2018.

K bodu 2:

K. Leitmannová otvorila ďalší bod rokovania, ktorý sa týkal prameňov. SHMÚ informoval o tom, že pri vzorke údajov od GKÚ (116 objektov) sa zhodli iba pri 11 (týka sa to priestorovej polohy a geografických názvov) – monitorovacia sieť prameňov. SHMÚ informovalo, že názvami sa zhodli ešte pri ďalších 6 (tam už nie sú preverované súradnice z dôvodu absencie). Definícia: Prameň je prirodzený výver podzemnej vody na zemský povrch. Pozorovaciu sieť prameňov SHMÚ tvoria pramene, ktoré sú významné z hľadiska vodného hospodárstva alebo hodnotenia režimu a kvality podzemných vôd v danej oblasti. Pozorovacia sieť prameňov SHMÚ pozostáva z 359 objektov aktuálny stav k dňu 12.1.2018. Následne sa uvažovalo o možných zdrojoch:

1. zdroj – aktuálne používané pramene (GKÚ),
2. zdroj – SHMÚ,
3. zdroj – ŠGÚDŠ (vrty).

K. Leitmannová a V. Molnárová informovali o stretnutí s Min. zdravotníctva – Inšpektorátom kúpeľov a zriediel. Min. zdravotníctva má 1941 premeraných prameňov, a 121 uznaných prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov, v prevažnej miere sa jedná p vrty, nie o prirodzené pramene/vývery, štandardizované názvy rezort zdravotníctva nepoužíva vôbec. M. Tuchyňa sa informoval na riešenie licencií na predmetné dáta. K diskusii na túto tému na spomenutom stretnutí ÚGKK a Min. zdravotníctva nedošlo. Údaje z Min. zdravotníctva sú doplnkom k dátam ŠGÚDŠ. M. Tuchyňa sa zaujímal o to, či táto problematika/práca by bola užitočná resp. využiteľná aj pre Min. zdravotníctva. K. Leitmannová zhodnotila na základe spomenutého stretnutia, že Min. zdravotníctva nemá veľké skúsenosti so správou priestorových údajov, aj z toho dôvodu, že tieto údaje sú riešené dodávateľom. 121 uznaných prírodných liečivých zdrojov a prírodných minerálnych zdrojov od zdravotníctva je aj geodeticky zameraných. Pokiaľ to bude prameň, bude to vo vrstve prameň, ale vrty by mali byť vo vrstve geológia. M. Tuchyňa navrhol pokračovať v komunikácii s min. zdravotníctva v spolupráci s SHMÚ a ak sa dá, doplniť získané údaje údajmi SHMÚ.

Následne prebiehalo objasnenie, čo všetko spadá pod triedu objektov „prameň“. Prameň je prirodzený výver, ale podľa katalógu objektov živ. prostredia existuje trieda objektov „podzemný vodný zdroj“ (RW003), do ktorej sú zahrnuté okrem prameňov aj vrty a studne. ZB GIS vedie 2 triedy objektov, a to studňa (AA050) a prameň (BH170).

M. Tuchyňa informoval o tom, že ŠGÚDŠ má cca 700-800 tis. vrtov zakreslených na veľkej sade zoskenovaných pauzákov. Cca 10% z nich je čiastočne spracovaných aj digitálne (asi 80 tisíc). Na tejto url: <http://apl.geology.sk/geofond/vrty/> je možné pri rozbalení obsahu mapy vidieť, aké typy vrtov tam existujú.

V prípade objektov typu hydrogeologické (HG) vrty, pramene, studne, krasové javy s výverom vody sú v „odbornej“ forme dostupné na adrese <http://apl.geology.sk/hydrogeol/> od mierky cca 1:100 000. Existuje tam aj neverejná databáza spravovaná oddelením Hg.

Je potrebné vyjasniť sémanticky, do ktorej INSPIRE témy budú spadať (Hydrography – prirodzené vývery alebo Geology – vrty/sondy/studne).

- HydroPointOfInterest – tu sú tiež uvedené pramene. Je to otázka dohody, v ktorej téme sa to bude riešiť (rozhodnúť sa, kam a v akej podobe sa majú dať).

Podľa M. Tuchyňu, údaje, ktoré sú momentálne k dispozícii a nie sú tam vážne obmedzenia sa môžu vypublikovať, samozrejme, kde sú ešte nejaké pochybnosti, tie zatiaľ nesprístupniť.

Pramene a ich geografické názvy boli prenesené zo ZM 1: 10 000, ale nie sú overené voči iným zdrojom.

Do hydrologickej vrstvy ŠGÚDŠ sú zaradené všetky zdroje, ktoré nevytvárajú tok, nemajú odber (napr. zdroje na Žitnom ostrove). Návrh – rozvinúť spoluprácu s ŠGÚDŠ v súčinnosti s SHMÚ a vyjasniť všetky zdroje údajov, vrty, studne, sonda atď. K. Leitmannová informovala o zamýšľanom stretnutí s ŠGÚDŠ v blízkej budúcnosti. Bude potrebné overiť prekryv zoznamu údajov z min. zdravotníctva s údajmi od ŠGÚDŠ.

Návrh na rozdelenie do tém INSPIRE:

Hydrografia – pramene, ktoré vytvárajú vodný tok,
Geológia – vrty, sondy, studne a pod.

M. Tuchyňa – bude potrebné hlbšie preskúmať údajovú špecifikáciu pre INSPIRE tému Geológia, vrátane údajov v mapových službách publikovaných ŠGÚDŠ a zistenia prekonzultovať s ŠGÚDŠ..

M. Tuchyňa sa zaujímal o počet objektov, čo sa týka prameňov, v téme Hydrografia (ÚGKK). V katalógu tried objektov (KTO) ZBGIS sú zvlášť triedy objektov studňa (AA050) a prameň (BH170).

ÚGKK momentálne nemá k dispozícii ďalšie relevantné vrstvy k prameňom, s ktorými by sa mohli tieto údaje porovnať. Nie je overená správnosť týchto údajov. Pramene sú už v terajšej službe Hydrografia (ÚGKK), len nie sú spoľahlivé, porovnané, aktualizované.

ÚGKK - poloha 1/3 prameňov nie je správna (chyba mohla vzniknúť aj spôsobom zberu dát – fotogrametricky).

Skonštatovalo sa, že na Slovensku zatiaľ nie je jednotný správca pre túto vrstvu/objekt.

Inšpektorát kúpeľov a žiadela neviduje štandardizované názvy prameňov. ÚGKK je jediná autorita, ktorá má v zmysle platnej legislatívy štandardizovať názvy prameňov.

Studňa by mala patriť do témy Geológia.

M. Tuchyňa – eviduje sa pomerne veľký dopyt na mineralizované pramene aj z hľadiska turizmu. Je to veľmi zaujímavý dataset pre rôzne využitia. M. Ševčík (GKÚ) prezentoval porovnanie údajov (prameňov) získaných od NLC (povodie Moravy). Tiež nie je jasné, z akého zdroja majú údaje (potrebne vyjasniť). Následne je potrebné zistiť, kto všetko používa tieto údaje, aby sa mohli informovať o prípadných zmenách. Porovnanie údajov NLC s údajmi SHMÚ – zatiaľ nebolo vykonané porovnanie (úloha do nasledujúceho stretnutia!).

VSHMÚ infomovalo, že vdárenské spoločnosti tiež majú evidenciu zachytených prameňov (nie sú viditeľné, sú pod zemou, v lese). Napr. Malé Karpaty majú cca. 20-30 prameňov, ktoré sú v evidencii lesníckych/vodárenských spol. Záchyty má v správe vždy nejaká spoločnosť a majú evidované aj názvy k týmto objektom.

„KKZ“ (Komisia pre schvaľovanie množstiev podzemných vôd) – použiť ako prvotný zdroj informácie – na základe ich rozhodnutia sa vydáva vodoprávne povolenie.

Pán Gavurník ponúkol GKÚ databázu odberov so súradnicami, názvami, lokalitami prameňov (od SHMÚ) – napr. na overenie presnosti údajov. Zahŕňalo by to údaje z celého Slovenska (vodárenské spol., obce atď. – odber od 0,2 l.s⁻¹) – min. 100-ky bodov.

GKÚ – spraví prehľad atribútov, mapovacia tabuľka – čo sa preberie do ZBGIS.

GKÚ - pokračovať v komunikácii s p. Božíkovou (spolu s SHMÚ) z Inšpektorátu kúpeľov a žiadela skontaktovať sa s ŠGÚDŠ.

K bodu 3:

VÚVH - z GKÚ prišiel výber triedy ČOV. Dokopy 5 tried objektov spadá pod ČOV (budovy, sedimentačné nádrže, zakryté skladištko, tank na uskladnenie kvapalín alebo plynov a vodojem).

Budovy - 730 (z 1255) záznamov sa spárovalo (na VÚVH to je bodová vrstva), t. z. že k jednej ČOV je viac budov.

ČOV – iba komunálne pre obyvateľstvo (priemyselné VÚVH nemajú).

- priradenie kódov k ČOV – do vrstvy budov sa pridala stĺpec „Identifikátor“ – kde je priradený kód ČOV používaný v DB na VÚVH.

Mapa z MŽP SR (orto) ako podklad pri párovaní – nesúlad so ZBGIS (na ortomape sú už viditeľné objekty, ktoré sa v ZBGIS ešte nenachádzajú). T. z. že na mape boli jednoznačne identifikované objekty, ktoré patria ČOV, ale v ZBGISe nie sú zakreslené. Prioritne pre tieto objekty ČOV bude potrebná aktualizácia a následné zakreslenie do ZBGIS.

- súradnice ČOV – odkliknutá súradnica z VHM 50 000, pri novovybudovaných ČOV, ktoré sú už evidované v systéme VÚVH, je dokliknutá ČOV podľa informácií od Vodárenských spoločností, obcí, internetu.

Pozn.: Nepoužívať pojem čistička, ale čistiareň!

Od GKÚ je potrebné dostať všetko, čo sa týka ČOV z tých piatich tried objektov, poprípade urobiť generalizáciu na bod, kde by VÚVH priradilo KOD COV a následne by sa na strane GKÚ preniesol KOD

COV alebo informácia o preverenej ČOV do systému ZBGIS pre všetky triedy, ktoré patria k ČOV. Dohodnutá osobná konzultácia na GKÚ o možných spôsoboch v I. štvrtroku 2018.

Aktualizácia atribútov v ZBGIS na základe údajov/informácii od VÚVH. GKÚ navrhne, aké atribúty je potrebné aktualizovať pre ZBGIS a následne VÚVH preverí, či požadované údaje z DB VÚVH zabezpečí.

VÚVH - poskytne zoznam prioritných ČOV GKÚ, ktoré sa majú doplniť do ZBGIS. Následne si dohodnúť individuálne stretnutie.

Pri vodojemoch bola minimálna zhoda – zatiaľ sa nenašlo riešenie.

K bodu 4:

M. Tuchyňa informoval o stave v Českej republike, kde ešte nemajú vypublikované v rámci INSPIRE údaje pre tému Hydrografia aj v rámci aplikačnej schémy physical waters, ale súvisiace aktivity sú plánované.

M. Tuchyňa navrhuje, aby sa po doplnení a harmonizácii nové údaje doplnili do existujúcich INSPIRE služieb a zabezpečí sa aktualizácia mapovacích tabuliek tak, aby bolo zrejmé, ktoré prvky INSPIRE UML modelu sú už vypublikované a u ktorých bude potrebná ďalšia harmonizácia.

M. Tuchyňa informoval ohľadom témy Adresy, kde bolo kontaktované Min. vnútra, nakoľko údaje stále nie sú v SR pre túto tému harmonizované a sprístupnené prostredníctvom INSPIRE služieb.

Taktiež informoval o potrebe zabezpečenia plného súladu údajov a služieb pre tému Chránené územia v spolupráci so Štátnou ochranou prírody Slovenskej republiky.

Záverom informoval o príprave projektového zámeru MŽP SR zameraného na podporu implementácie a prevádzky Národnej infraštruktúry priestorových informácií národnej úrovni.

M. Ševčík - Generovanie brehových čiar (Územie Váhu, Dunaja a VN Zemplínska šírava) – VÚVH, GKÚ, SVP, š. p.

Otázka na VÚVH, SVP, š. p. zo strany GKÚ – Brehová čiara ostrovčekov je potrebná alebo nie? Z čoho by mala byť generovaná brehová čiara?

Porovnanie generovanie brehových čiar metódou prezentovanou GKÚ s technickou/projektovou dokumentáciou – aktuálne pre VN Zemplínska šírava.

Dohodnúť a vyjasniť hladinu MIN a MAX.

Brehová čiara sa vygeneruje tam, kde to bude možné a má význam, teda napr. na vodných nádržiach.

GKÚ – M. Ševčík pošle M. Supekovej údaje z analýzy a postup/metódu, akým spôsobom sa generovali brehové čiary.

GKÚ - mapovanie križovania na priepust – premapovanie objektu (prerobiť mapovaciu tabuľku).

K bodu 5:

Geografické názvy

Zosúladiť kategórie geograf. názvov v KTO, aby sa používali rovnaké pojmy – úloha pretrváva na GKÚ, do konca roka 2017. Návrh sa rozpošle dotýčným osobám na odsúhlasenie.

Návrh atribútov variantných a špecifických/historických názvov – treba posúdiť štruktúru, či bude vyhovujúca.

V aplikácii Mapový klient ZBGIS ostáva vyriešiť zobrazovanie informácií o geografickom názve v situácii jedného historického a viacerých variantných názvov. Bude potrebná úprava, aby sa používateľ nestratil v poskytovaných resp. zobrazovaných údajoch/názvoch. Organizácie rezortu ŽP trvajú na možnosti min. evidencie, ak nie aj zobrazovania, variantných názvov (napr. pri riečnej sieti sa jedná o štandardizovaný názov, správcovský názov, miestny názov).

K bodu 6:

J. Krnáč, M. Tuchyňa – údaje z katastra na interné potreby rezortu ŽP/pre interný systém (raz za kvartál sa sťahujú údaje a potom sa spracujú) – je to vgi formát – ale dáta sú chybové. Je potrebné

zabezpečiť prístup k rovnakým údajom, aké sú poskytované pre aplikáciu Mapový klient ZBGIS® v dátovej štruktúre súborovej geodatabázy GIS platformy ESRI (*.gdb) prepojenej s atribútovými súbormi popisných informácií (SPI) a topologicky oštrenej.

Aktualizáciu ZBGIS:

- zadefinovanie komunikačných kanálov na odber dát,
- online alebo offline poskytovanie,
- na WFS ešte nie sú pripravené všetky organizácie, nie je tak postavená technológia, aby to vedeli spracovať.

Prístup k ZBGIS WFS – problémy s pripojením (nespoplatnených) WFS služieb v ArcGIS (problémy s pripojením deklarovalo SHMÚ a VÚVH). Po opätovnom testovaní na SHMÚ v ArcGIS 10.0. je WFS služba Geografické názvoslovie funkčná. WFS služba Klady mapových listov ZM majú nefunkčné pripojenie a vo WFS Administratívne hranice je pripojenie funkčné no vrstva kraj sa nezobrazuje.

GKU- WFS Klady mapových listov ZM je dočasne stiahnutá z geoportálu pokiaľ nebude vypublikovaná na novom prostredí, ako náhradu je možné použiť klady mapových listov ZM ako aj Administratívne hranice a Geografické názvoslovie vo formáte .shp, .mdb alebo .gdb dostupné na stránke geoportálu. Ostatné WFS služby sú funkčné a pripojiteľné aj pre ArcGIS 10.0.

2. K. Leitmannová – informovala účastníkov o plánovanom laserovom skenovaní SR. V priebehu ďalších 5 rokov sa budú otvárať súťaže na rôzne lokality (hustota zameriavania/skenovania bude 15 bodov na m²). Vyhotoví sa DMR aj DMT (povrchu). Otázka od M. Tuchyňa: Bude sa to považovať za referenčný údaj vo verejnom sektore? K. Leitmannová a P. Deák požiadali o spoluprácu v prekontrolovaní daných výstupov z laserového skenovania a podať informáciu o tom, na čo sa budú tieto dáta využívať.

M. Tuchyňa – 16.-17.12.2017 pozvánka na podujatie, Stará tržnica, Bratislava – DanubeHack 3.0 (<http://danubehack.eu>)

P. Deák – 15.12.2017 – ČÚŽK, Praha – pozvánka na seminár - pripájanie WMS, WFS služieb verejnej správy

K bodu 7:

1. SVP, š. p – vyjadrenie k riečnej sieti od NLC do konca roka 2017;
2. SVP, š. p. – vyjadrenie k riečnej sieti od Hydromeliorácií š. p. do konca roka 2017;
3. SVP, š. p. – informovať ÚGKK o priebehu rokovaní o riečnej sieti s NLC a Hydromelioráciami, š. p., SVP, š. p. - naďalej pokračuje v aktualizácii riečnej siete;
4. GKÚ pripraví všetky pramene z IS pre SHMÚ;
5. GKÚ - vyjadrenie k prameňom od NLC (nie je známy zdroj dát). Následne je potrebné zistiť, kto všetko používa tieto údaje, aby bolo možné používateľov informovať o prípadných zmenách;
6. SHMÚ – poskytne GKÚ databázu odberov so súradnicami, názvami, lokalitami prameňov,
7. GKÚ porovná údaje od NLC s údajmi od SHMÚ;
8. GKÚ podá návrh atribútov potrebných na napĺňanie a aktualizáciu do ZBGIS z týchto databáz od SHMÚ/NLC; GKÚ spraví prehľad atribútov, resp. mapovaciu tabuľku – čo sa z lokálnych databáz preberie do ZBGIS
9. ÚGKK/GKÚ - pokračovať v komunikácii s Min. zdravotníctva, spolu s MŽP SR, SHMÚ rozvinúť spoluprácu a skontaktovať sa s ŠGÚDŠ a overiť prekryv zoznamu údajov z Min. zdravotníctva s údajmi od ŠGÚDŠ;
10. MŽP SR- Potrebné vyjasniť sémanticky, do ktorej INSPIRE témy budú spadať vrty (Hydrography alebo Geology) – ŠGÚDŠ; hlbšie preskúmať tému Geológia z hľadiska prameňov, aj údaje a mapové služby publikované ŠGÚDŠ;

Komentár od [SZ1]: Po opätovnom testovaní pripojenia nespoptatnených WFS služieb v ArcGIS 10.0. na SHMÚ, sme dospeli k záverom:

Administratívne hranice

https://zbgisws.skgeodesy.sk/zbgis_administrativne_hranice_wfs/service.svc/get

pripojenie je funkčné, avšak vrstva kraj sa nezobrazuje a neobsahuje ani žiadne atribúty

Geografické názvoslovie

https://zbgisws.skgeodesy.sk/zbgis_geograficke_nazvoslovie_wfs/service.svc/get

pripojenie funkčné

Klady mapových listov ZM

https://zbgisws.skgeodesy.sk/klady_wfs/service.svc/get

pripojenie naďalej nefunkčné

11. VÚVH pošle GKÚ spárované dáta ČOV; poskytne GKÚ dáta k prioritným ČOV, na základe ktorých sa majú doplniť ČOV do ZBGIS; nepoužívať pojem čistička, ale čistiareň; dohodnúť individuálne stretnutie medzi VÚVH a GKÚ
12. MŽP SR, ÚGKK SR - po doplnení a harmonizácii sa nové údaje doplnia do existujúcich INSPIRE služieb a budú aktualizované mapovacie tabuľky tak, aby bolo zrejmé, ktoré prvky INSPIRE UML modelu sú už vy publikované a u ktorých bude potrebná ďalšia harmonizácia
13. GKÚ – M. Ševčík pošle SVP, š. p. (M. Supekovej) údaje z analýzy a postup/metódu, akým spôsobom sa generovali brehové čiary; porovnanie generovania brehových čiar metódou prezentovanou GKÚ s technickou/projektovou dokumentáciou – aktuálne pre VN Zemplínska šírava, dohodnúť sa a vyjasniť hladinu MIN a MAX
14. GKÚ - mapovanie križovania na priepust – premapovanie objektu (prerobiť mapovaciu tabuľku);
15. Zosúladiť kategórie geograf. názvov v KTO, aby sa používali rovnaké pojmy – úloha pretrváva na GKÚ, do konca roka 2017. Návrh sa rozpošle dotýčným osobám na odsúhlasenie;
16. Návrh atribútov variantných a špecifických/historických názvov (GKU) – zúčastnené organizácie posúdia štruktúru, či bude vyhovujúca a postačujúca; doriešiť situáciu jedného historického a viacerých variantných názvov;
17. Návrh termínu ďalšieho stretnutia: jar 2018